

...X HISTORICKÁ DETEKTIVKA X...

PETER
TREMAYNE

VYŠHRAD

SYMBOL
SMRTI

...X PŘÍPAD SESTRY FIDELMY X...

Kniha vychází
v roce 80. výročí založení
nakladatelství Vyšehrad
|1934–2014|

Z anglického originálu The Subtle Serpent
vydaného nakladatelstvím Headline Publishing Group, 1996
přeložila Alžběta Slavíková Hesounová
Typografie Vladimír Verner
Ilustrace na obálce Lee Gibbons
Odpovědná redaktorka Marie Válková
E-knihu vydalo nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,
roku 2014 jako svou 1264. publikaci
Vydání v elektronickém formátu první
(podle prvního vydání v tištěné podobě)
Doporučená cena E-knihy 180 Kč

Nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,
Praha 3, Víta Nejedlého 15
e-mail: info@ivysehrad.cz
www.ivysehrad.cz

Copyright © 1996 Peter Tremayne
Translation © Alžběta Slavíková Hesounová, 2014

ISBN 978-80-7429-486-0

Tištěnou knihu si můžete zakoupit na www.ivysehrad.cz

Elektronické formáty připravil KOSMAS, www.kosmas.cz

*Penny a Davidovi Durrellovým z Beál na Carraige
na poloostrově Beře v Západním Corku,
jako poděkování za jejich vlídnou a štědrú pohostinnost
a za Pennyiny rady.*

*„Nejzchytralejší ze vší polní zvěře,
kterou Hospodin Bůh učinil, byl had.“*
Genesis 3,1

Annála Ulaidh, Ulsterské anály, jsou jednou ze skvělých irských kronik, posbírané v roce 1498 z dřívějších zdrojů Cathalem Mac Magnusou, arcijáhmem Clogheru. Jiní písaři v záznamech do análů pokračovali až do sedmnáctého století, kdy pak byl celý spis použit jako jeden z hlavních zdrojů sbírky *Annála Ríoghachta Éireann*, v současnosti známější jako „Anály čtyř mistrů“, sestavené v letech 1632-1636 skupinou dějepisců v čele s Micheálem Ó Cléirighem.

Pro rok 666 našeho letopočtu je tam v lednu zápis, který začíná slovy: „Mnoho úmrtí v Irsku. Bitva u Áine mezi kmenem Arada a Uí Fidgente...“

Toto je příběh událostí, které vyvrcholily bitvou u Cnoc Áine, dnes nazývané Knockainey, tři kilometry západně od Hospitalu v hrabství Limerick, a Fidelminy role v nich.

V předchozích knihách už byly popsány některé rozdíly mezi irskou církví v sedmém století, které se dnes obecně říká keltská církev, a Římem. Velká část liturgie a filozofických základů se lišila. V minulých příbězích se také hovořilo o tom, že myšlenka celibátu pro osoby duchovního stavu se v oněch dobách netěšila velké přízni ani „keltské“, ani římské církve. Nesmíme zapomínat, že ve Fidelmině čase v mnoha klášterech žili pohromadě příslušníci obou pohlaví, kteří často vstupovali ve sňatek a vychovávali pak své děti ve službě víře. Dokonce i opati a biskupové se v tomto období mohli ženit, a také to dělali. Abychom Fidelmin svět dobře pochopili, je třeba mít tento fakt stále na mysli.

Jelikož si uvědomuji, že pro většinu čtenářů bude Irsko v sedmém století dosti neznámým místem, připravil jsem pro

názornost náčrt mapy Mumanského království. Zachoval jsem tento původní název, abych se nemusel uchýlovat k anachronickému jménu vytvořeném připojením severské koncovky *stadr* ke slovu Muman, ke kterému došlo v devátém století po Kristu a které dalo vzniknout modernímu názvu Munster. A protože osobní irská jména v sedmém století budou mnohým také znít nezvykle, sepsal jsem jako pomůcku i seznam hlavních postav.

Jako poslední chci čtenářům připomenout, že Fidelma se pohybuje ve starém irském společenském systému řízeném zákony, které se nazývají Fénechovy, ale v běžné řeči se jim spíše říká brehonské (od slova *breatitheamh* – soudce). Působí jako vyškolená advokátka soudního dvora, což byla pozice, kterou ženy v oné době v Irsku poměrně běžně zastávaly.

Sestra Fidelma z Kildare, *dálaigh* neboli advokátka soudního dvora v Irsku sedmého století

Bratr Eadulf, saský mnich ze Seaxmund's Ham v zemi Jižního lidu

Ross, kapitán pobřežní *barc* neboli plachetní lodi

Odar, jeho kormidelník

V opatství Lososa tři studní

Abatyše Draigen

Sestra Síomha, *rechtaire* neboli správcová opatství

Sestra Brónach, *doirseór* neboli klíčnice opatství

Sestra Lerben, členka společenství

Sestra Berrach, chromá členka společenství

Sestra Comnat, knihovnice

Sestra Almu, pomocná knihovnice

V pevnosti Dún Boí

Adnár, *bó-aire* neboli místní náčelník

Bratr Febal, *anam-chara* neboli duchovní přítel Adnárův

Olcán, syn Gulbana Bystrookého, náčelníka kmene Beara

Torcán, syn Eoganánův, princ kmene Uí Fidgente a host Adnára

Beccan, vrchní brehon neboli soudce kmene Corco Loígde

Bratr Cillín z Mulachu

Máil, bojovník kmene Loígde

Barr, rolník

Ozvalo se dvanáct úderů do gongu a jeho zvuk vytrhl sestru Brónach z rozjímání. Potom uslyšela ještě jednu ránu – osamocení, jasný a průzračný tón. Povzdychla si, když si uvědomila, jak už den pokročil, a rychle se zvedla z kolenou, ale pak ještě před sochou Ježíše-trpitele jednou poklekla. Byl to samovolný pohyb, provedený ve spěchu bez jakékoliv myšlenky či významu, a poté už se otočila a zamířila ven z *duirthechu*, dřevěné kaple opatství.

Na kameny dlážděné chodbě venku za dveřmi kostela se zarazila, neboť zaslechla šoupání kožených podešví sandálů na dlažbě. Ve vzdáleném rohu ponuré chodby, osvětlované kouřícími lojovými svícemi postavenými v kovových držácích na stěnách, se vynořilo procesí tmavě oděných stínů s kápěmi, kráčejících ve dvojicích. Zahalené postavy řeholnic, v čele s impozantní vysokou matkou představenou, připomínaly řadu přízraků strašících v temných zákoutích kláštera. Sestry z opatství Lososa tří studní, kterýmžto výrazem se označoval Kristus, tiše prošly kolem se sklopenými hlavami; žádná z nich po sestře Brónach nepohlédla, když ji vedle vchodu do kaple míjely. Dokonce ani abatyš Draigen ji nevzala na vědomí. Sestry beze slova zamířily do dveří, z nichž ona právě vyšla, na polední modlitby. Poslední z řeholnic se zastavila jen proto, aby za jejich procesím zavřela.

Sestra Brónach čekala s rukama složenýma před sebou a s hlavou pokorně sklopenou, než prošly kolem ní. Teprve když se za nimi s tichým zaduněním dveře kaple zaklaply, hlavu opět pozvedla. Bylo na první pohled zřejmé, jak si sestra Brónach vysloužila své jméno. Měla totiž ve tváři nesmírně žalostný výraz. Všeobecně se vědělo, že se tato postarší řeholnice nikdy

neusmívá. Přesněji řečeno ji nikdy nikdo neviděl, že by dala najevo jakýkoliv cit, tvář měla neustále staženou vráskami vážného a zasmušilého rozjímání. Mezi jejími duchovními sestrami kolovalo neuctivé rčení, že pokud by se Brónach Žalostná někdy usmála, bezpochyby by to znamenalo „druhý příchod“ Spasitele.

Brónach už pět let zastávala funkci *doirseór*, klíčnice jejich duchovního společenství, které založila blahoslavená Necht Neposkvrněná před více než třemi generacemi. Klášter stál na osamělém jižním výběžku Království mumanského, jihozápadní země pěti království Irska. Byl vybudován na úpatí hor v malém lesíku vedle řeky vlévající se na tom místě do moře. Brónach do společenství vstoupila před třiceti lety, kdy byla mladá, plachá a nepodnikavá dívka. Uchýlila se do jeho bran jednoduše proto, že hledala únik před drsným a náročným životem ve své rodné odlehlé ostrovní víscce. I nyní ve středním věku zůstávala sestra Brónach stejně plachá a nepodnikavá jako v mládí; spokojila se s tím, že její život ovládají úder y gongu zavěšeného v nevysoké věži, kde na místní vodní hodiny dohlížela určená časoměřička. Jejich klášter byl svou časomírou proslulý v celém království. Kdykoliv se gong ozval, znamenalo to, že sestra Brónach bude muset vykonat některý z úkolů spadajících do její kompetence klíčnice opatství. Její funkce, *doirseór*, zněla honosně, ale v podstatě to znamenalo služka pro všechno. Zdálo se ovšem, že sestra Brónach je se svým životním údělem spokojená.

Gong právě ohlásil poledne, a to pro sestru Brónach znamenalo, že musí jít nanosít vodu ze studně a vzít ji do komnaty abatyše Draígen. Ta totiž po poledních modlitbách a jídle ráda brala teplou lázeň. A proto Brónach namísto společné modlitby se sestrami musela z kaple odejít dříve a co nejrychleji připravit abatyši koupel.

Klíčnice si složila ruce pod roucho a spěšně vykročila splnit svůj úkol; kožené sandály hlasitě pleskaly do žulových kamenů, které dláždily chodbu vedoucí od staré dřevěné kaple, *duirthe-chu* neboli dubového domu, jak se tehdy všem takovýmto kostelíkům říkalo. Chodba ji poté zavedla na hlavní nádvoří, kolem něhož byly vybudovány příbytky řeholníků. Ráno toho dne chvíli sněžilo, ale sníh už od té doby roztál na mokrou břečku, což mělo za následek, že kameny na nádvoří byly kluzké. Brónach po nich ale neohroženě vykročila a cestou minula bronzové

sluneční hodiny, umístěné ve středu dvora na naleštěném břidlicovém podstavci.

Ačkoliv byl chladný zimní den, nebe bylo průzračně modré a mezi několika cáry průsvitných obláčků na něm viselo bledé slunce. Na několika místech na horizontu ale bylo vidět stahující se temná mračna plná sněhu a Brónach na uších cítila nepopíratelný chlad ve vzduchu. Přitáhla si šátek těsněji k hlavě, aby se trochu ohřála.

Na konci klášterního nádvoří stál velký žulový keltský kříž, který od počátku posvěcoval celé opatství. Brónach vykročila k úzkému průchodu za křížem a ocitla se na nevelké skalní plošině, z níž byl dobrý výhled na chráněný záliv, u něhož byl klášter vybudován. Na této skalnaté vyvýšenině, ležící pouhých deset stop nad kamenitým mořským břehem dole, našla blahoslavená Necht v rozečkané puklině v zemi prýštící pramen a posvětila jej. Bylo to také třeba, neboť se vyprávělo, že v dřívějších časech si na toto místo pro vodu chodili druidové.

Sestra Brónach k pramenu, který byl nyní kolem dokola obeštavený nízkou kamennou zídou, pomalu došla. Nad zídou členové opatství vystavěli mechanismus, na kterém se do temné vody, ležící nyní hluboko pod povrchem, spouštělo vědro, a poté se zase pomocí navíjeného lana dalo vytáhnout ven. Sestra Brónach ještě pamatovala doby, kdy k vytažení vědra ze studně byly zapotřebí dvě i tři řeholnice, ale od té chvíle, co tam postavili to dřevěné zařízení, dokázala vodu nabrat bez větší námahy i kterákoliv ze starých a slabých sester.

Sestra Brónach se na okamžik u studny zarazila a tiše se rozhlédla po okolní scénérii. Byla to zvláště ztichlá část dne; chvíle nevysvětlitelného klidu, kdy náhle přestali zpívat ptáci, nikde se nepohnulo žádné zvíře a všechen život se zdánlivě zastavil, jakoby ve zvláštním očekávání, že se něco stane. Příroda jako kdyby v tom okamžiku potřebovala znovu chytit dech. I chladný vítr ustal a přestal kvílet mezi vysokými žulovými skalisky, která se tyčila za opatstvím. Jen ovce se stále pomalu procházely kamenitým terénem a připomínaly pohybující se bílé balvany, a nedaleko od nich ukusovalo a přežvykovalo krátkou travu několik vyhublých černých krav. Sestra Brónach si všimla, že úbočí hor jsou poseta tajemnými modrými stíny, vrhanými oblaky na nebi.

Nebylo to poprvé, co postarší řeholnice pocítila na témže místě v tuto záhadnou chvíli plnou ztichlého napětí nevysvětlitelnou bázeň. Napadlo ji, že svět snad čeká na zadutí posvátných trub, které přivolají staré irské bohy a ti se ke klášteru vydají dlouhými kroky po strmých svazích blízkých hor s bílými čepicemi sněhu. A dlouhé šedé žulové balvany, ležící roztroušené po úbočích jako lidé vyhřívající se na slunci, se jako mávnutím proutku promění v prastaré bojovníky a hrdiny zaslých časů, a ti povstanou a budou s kopími a meči a štíty pochodovat za svými bohy a dožadovat se odpovědi, proč děti Éire, bohyně nezávislosti a plodnosti, jež dala jejich prapůvodní zemi jméno, opustily starou víru a staré způsoby.

Náhle Brónach hlasitě polkla a rychle a provinile se kolem sebe rozhlédla, jako by její sestry v Kristu mohly její svatokrádežné myšlenky zaslechnout. Spěšně poklekla, jako by chtěla prosit za odpuštění, že se v duchu zaobírala starými pohanskými bohy. Přitom ale nemohla popřít skutečnost svých citů. Její vlastní matka, dej Bůh klid její duši, odmítla naslouchat slovům Kristovým a zůstala věrna své víře ve stará božstva. Suanach! Už to bylo dlouho, co si naposledy vzpomněla na svou matku. V tu chvíli si přála, aby k ní ta vzpomínka nepřišla, protože i po dvaceti letech od matčiny smrti se jí zaryla do mysli jako nabroušené mučivé ostří. Odkud se ta myšlenka vlastně vzala? Ach ano, přemítala o starých bozích. A zdálo se, že právě v tuto chvíli jí prastarí bohové a bohyně dávají pocítit svou přítomnost. Byla to hodina pohanského smutku, žalostná ozvěna ze samých kořenů vědomí místních lidí; touha po zaslých dobách, nářek nad ztracenými generacemi dětí bohyně Éire.

Zdálky se k ní donesl zvuk gongu z kláštera; zase jen jeden osamocený úder časoměřičky sledující vodní hodiny.

Sestra Brónach sebou polekaně trhla.

Už uběhl celý *pong*, irská jednotka času odpovídající patnácti minutám, od chvíle, co gong sestry svolával k polední modlitbě. Jeden úder se ozval po uplynutí každého *pongu*, a kromě toho se každá hodina označovala tolika ranami do gongu, kolikátá hodina právě nastala. Mimoto se každých šest hodin příslušným počtem úderů ještě oznamoval *cadar*, čtvrtina dne. V téže chvíli se také pokaždé měnily časoměřičky, neboť žádná sestra nesměla hlídat hodiny déle nežli jeden *cadar* – šlo totiž o velice únavný úkol.

Brónach lehce stiskla rty, když si vzpomněla, jak abatyš Draigen nesnáší nečinnost, a rychle se kolem rozhlédla po vědru. Na svém obvyklém místě nebylo. Teprve v tu chvíli si povšimla, že celý provaz už je rozmotaný a mizí v temné studni. Nespokojeně se zamračila. Kdosi vědro vzal, zavěsil je na lano a spustil do vody, ale potom už je z nějakého záhadného důvodu nevytáhl zpět, ale odešel a nechal nádobu na dně. Taková zapomnětlivost je neodpuštělná.

Se stěží potlačovaným podrážděným vzdychnutím se ohnula k rukojeti. Na dotek byla ledově studená a připomněla jí chlad zimního dne. Překvapilo ji, když zkusila madlem otočit a cítila, že to jde velice ztuhla – jako by k vědru bylo přivěšené závaží. Opřela se do rukojeti vši silou. Jako by ji někde něco brzdilo. S nejvyšší námahou začala zařízením otáčet a pomalu, pomaloučku navíjela lano.

Po chvíli se zastavila a rozhlédla se kolem v naději, že v dohledu bude některá z jejích družek, kterou snad bude moci požádat o pomoc s vytažením vědra. Ještě nikdy vědro vody nevážilo tolik, co dnes. Není snad nemocná? Možná z nějakého důvodu zeslábla? Ne, cítí se dobře a stejně silná jako kdykoliv jindy. Koutkem oka zahlédla vzdálené zamračené hory a otřásla se. Nebylo to ale kvůli chladu, nýbrž kvůli mrazivému strachu pověr, které se jí objevily v mysli. Trestá ji snad Bůh za kacířské rozjímání nad starým náboženstvím?

S obavami pohlédla vzhůru, potom se znovu sklonila ke svému úkolu a přitom šeptem začala odříkávat modlitbu kajícíchů.
„Sestro Brónach!“

Od budov opatství se ke studni rázným krokem blížila mladá pohledná řeholnice.

Sestra Brónach v duchu tiše zaúpěla, když v postavě rozeznala panovačnou sestru Síomhu, která v klášteře zastávala pozici *rechtaire*, správcové jejich společenství a její přímé nadřízené. Chování sestry Síomhy bohužel vůbec neladilo s jejím vzezřením krásné nevinné dívky s velkýma očima. Navzdory svému mládí měla Síomha mezi řeholnicemi zaslouženou pověst tvrdé dozorky.

Sestra Brónach se znovu zarazila a opřela se proti rukojeti, aby vědro zatím znovu nekleslo. Nesouhlasné mračení nově přichozí opětovně mdlým výrazem. Sestra Síomha se zastavila, pohlédla po ní a tiše si odfrkla na znamení nespokojenosti.

„Máš zpoždění, sestro Brónach, už jsi měla dávno nanosit vodu naší matce abatyši,“ pokárala ji mladá řeholnice. „Dokonce za tebou musela poslat mne, abych ti připomněla, kolik už je hodin. *Tempori parendum*.“

Výraz sestry Brónach se nijak nezměnil.

„Jsem si vědoma, kolik je hodin, sestro,“ odpověděla jí tlumeným hlasem. Aby jí někdo připomínal, že „je třeba se podřídit času“, když celý její život byl bez ustání ovládán údery gongu řízeného vodními hodinami, bylo popuzující i pro tak klidnou povahu, jakou měla ona. A její poznámka měla tak blízko ke vzpurnosti, jak si sestra Brónach byla s to troufnout. „Nedaří se mi ale vytáhnout vědro. Zdá se mi, že mu něco brání.“

Sestra Síomha si znovu odfrkla, jako by se domnívala, že si sestra Brónach jen vymýšlí výmluvy pro své zpoždění.

„Nesmysl. Sama jsem vodu ze studně ráno nabírala. Mechanismus fungoval dobře jako vždy. Vědro šlo vytáhnout docela snadno.“

Vykročila vpřed a beze slova starší řeholnici naznačila, aby jí ustoupila z cesty. Její jemné, ale silné ruce se chopily rukojeti a zatlačily. Přes tvář jí přelétl překvapený výraz, protože vzápětí sama ucítila, že vědru skutečně zřejmě cosi brání.

„Máš pravdu,“ připustila udiveně. „Společně to ale snad zvládneme. Pojď a zatlač, až ti řeknu.“

Obě do úkolu vložily veškerou sílu. Pomalu a s velkou námahou se jim podařilo začít rukojetí otáčet, ale čas od času se zastavily, aby si odpočaly. Od úst jim stoupaly obláčky páry a postupně se rozplývaly v křišťálovém ledovém vzduchu. Tvůrci zařízení na vytahování vědra pamatovali i na jakousi brzdu nebo západku, která plně navinuté lano zarazila, aby i jeden člověk mohl vědro s vodou sejmout z háku bez obav, že váha vody strhne nádobu zase zpět do studně. Obě řeholnice s námahou tlačily madlo, až lano nakonec vystoupalo až do konce a sestra Síomha je zajistila brzdou.

O krok ustoupila a vtom si všimla, že její obvykle zachmuřené společnici se ve tváři zračí cosi neobvyklého. Ještě nikdy u nikoho neviděla výraz tak naprostého děsu, jako právě spatřila v obličeji sestry Brónach, která s vytřeštěnýma očima hleděla na studnu za Síomhou. V truchlivé tváři své starší podřízené ještě nikdy neviděla jiný výraz nežli zasmušilou poslušnost.

Sestra Síomha se pomalu otočila, aby se sama přesvědčila, na co že se to očividně vyděšená Brónach právě dívá.

Při pohledu, který se jí naskytl, jí bezděčně vylétla ruka k ústům, jako by chtěla zdusit vyděšený výkřik.

Na laně, na němž většinou viselo vědro s vodou, bylo nyní za kotník přivázáno nahé ženské tělo. Bíle se lesklo, jak bylo ještě před chvílí ponořeno do ledově chladné vody v hlubokém prameni. Viselo hlavou dolů, takže vrchní část těla, hlava a ramena, byly ještě dosud skryty za zídou kolem studně. Z mrtvolně bleďé kůže, která vidět byla, jim ovšem bylo nade vší pochybnost jasné, že jde o tělo bez života; bylo pokryto nespočtem drobných ranek připomínajících škrábance a navíc na několika místech zamazáno hutným červeným blátem, které se všechno nesmylo ani ponořením těla do vody.

Sestra Síomha pomalu poklekla.

„Bůh nás ochraňuj před zlem,“ zašeptala. Potom k tělu odhodlaně vykročila. „Honem, sestro Brónach, pojď mi pomoci tu nešťastnici odříznout.“

Sestra Síomha přistoupila ke studni, nahlédla dolů a natáhla ruku po laně, aby se tělo pokusila zhoupnutím dostat k sobě a vytáhnout je ven. Vzápětí jí ale z úst unikl pronikavý výkřik, který nedokázala potlačit, odvrátila se od studny a ve tváři se jí zračila hrůza smíšená s nevírou.

Sestra Brónach k ní zvědavě přistoupila a nahlédla dolů. A pak to v přítomnosti studně uviděla: tam, kde mělo mít mrtvé tělo hlavu, nebylo nic. Někdo hlavu uťal. Zbytek krku a ramena byla zbrcena temnou krví.

Odvrátila se a téměř začala dávit, ale ze všech sil se snažila nevolnost ovládnout.

Po nějaké chvíli sestra Brónach pochopila, že Síomha je tak otřesená, že je v tu chvíli neschopná jakéhokoliv činu nebo rozhodnutí. Brónach tedy sebrala veškeré odhodlání, přemohla nutkání ke zvracení a pokusila se tělo přitáhnout k okraji studně. Zjistila ale, že na ten úkol sama nestačí.

Rychle pohlédla po Síomze.

„Budeš mi muset pomoci, sestro. Když tělo přidržíš, já zatím odříznu provaz, na kterém ta nebožáčka visí,“ promluvila k ní jemně.

Sestra Síomha ztěžka polkla a snažila se nabýt ztracené rovnováhy; krátce přikývla a s přemáháním uchopila studené

mokrě tělo kolem pasu. Nedokázala ale přemoci výraz odporu, který se jí při doteku ledového lidského masa bez života objevil ve tváři.

Sestra Brónach vzala do ruky malý nožík, který u sebe nosily všechny řeholnice, a přeřízla provaz, kterým bylo tělo přivázáno na místo vědra. Poté pomohla sestře Síomze vytáhnout bezhlavou mrtvolu přes nízkou zídku kolem studně a společně ji položily na zem. Obě se na chvíli zarazily a zadívaly se na tělo – nevěděly, co dělat dál.

„Pomdleme se za zemřelé, sestro,“ pronesla pak sestra Brónach vystrašeným polohlasem. Společně odříkaly modlitbu, jen zopakovaly slova rituálu, aniž vnímaly jejich smysl. Poté se na několik minut rozhostilo ticho.

„Kdo něco takového mohl provést?“ zašeptala nakonec po nějaké době sestra Síomha.

„Na světě je spousta zla,“ odvětila sestra Brónach zamyšleně. „Ještě palčivější otázka ale nyní zní – kdo je ta nešťastnice? Tělo patří nějaké mladé ženě; ještě lépe by se dalo říct, že je to téměř dítě.“

Sestra Brónach s námahou odtrhla oči od zakrvácených cárů masa, které kdysi bývaly krkem nesoucím hlavu. Pohled na tu příšernou spoušť ji zároveň fascinoval a zároveň jí byl odporný až k nevolnosti. Bylo zřejmé, že jde o tělo velice mladé a podle všeho zdravé ženy, která sotva dospěla. Kromě chybějící hlavy byla mrtvola poznamenána už jen jedinou další ranou, a sice na hrudi. V místě nad srdcem byla modrá podlitina a při bližším pohledu se dalo rozeznat, že právě tam do těla musela vniknout nějaká ostrá čepel nebo jiný podobný předmět. Rána už ale dávno přestala krváčet.

Sestra Brónach se se sebezapřením sklonila a jala se mrtvé skládat ruce na prsou, než jí v tom postupující posmrtná ztuhlost zabránila. Náhle jí ale jedna paže bez života vyklouzla z dlaně a Brónach hlasitě zalapala po dechu, téměř jako by právě dostala úder do břicha.

Sestra Síomha s úlekem sledovala směr, kterým natažená ruka sestry Brónach nyní ukazovala, a přistála pohledem na levé paži mrtvého těla. Bylo k ní něco přivázáno, ale výhled jí clonil zbytek těla. Šlo o jakési dlouhé dřívko, nějakou tyčku, na níž bylo vyřezáno několik vrubů. Sestra Brónach v nich poznala ogam, starou formu irského písma, ale přechíst je neu-

měla. Ogam už se v pěti královstvích nyní téměř nepoužíval, všeobecně se k zápisu irského jazyka začala zavádět latinka.

Když se ale sehnula, aby si dřívko lépe prohlédla, očima zavadila o jakýsi předmět, který mrtvá svírala v druhé ruce. Kolem pravého zápěstí byl omotaný opotřebovaný kožený řemínek, jehož konce vězely pevně v zaťaté pěsti. Sestra Brónach se opět musela obrnit odvahou, když k tělu přiklekla a vzala útlou bílou ruku do dlaní. Pokusila se prsty svírající řemínek uvolnit, ale už se jich zmocnila posmrtná ztuhlost, takže se jí pěst nepodařilo rozevřít. Ruka ale nebyla docela zaťatá a tak Brónach viděla, že na šňůrce je přivěšen malý kovový křížek – a právě ten mrtvá tak křečovitě svírala v dlani.

Sestra Brónach tiše zaúpěla a otočila se přes rameno po sestře Síomze, která se za ní skláněla a se soustředěným pohledem se snažila zjistit, co Brónach objevila.

„Co to může znamenat, sestro?“ zeptala se jí napjatým, téměř příkrým hlasem.

Sestra Brónach vypadala velice vážně. Už zase nabyla dokonalé vlády nad svou tváří.

Zhluboka se nadechla, nežli vyrovnaným tónem odpověděla, a přitom hleděla dolů na obyčejný tepaný křížek z leštěné mědi. Bylo jisté, že žádná zámožná osoba nebo člověk význačného postavení by u sebe nenosil takový prachobyčejný šperk.

„To znamená, že sem nyní musíme povolat abatyši Draigen, má dobrá sestro. Ať už je ta nebohá bezhlavá dívka kdokoliv, domnívám se, že byla jednou z nás. Že šlo o naši sestru ve víře.“

Z dálky z nízké věže, z níž byl výhled na celý klášter, k nim dolehl zvuk gongu, který označoval uplynutí další části dne. Mraky náhle zhoustly, zahalily většinu nebe a od hor k nim dolétlo několik chladných sněhových vloček.

Foracha, pobřežní *barc* kapitána Rosse z Ros Ailithir, právě hbitým tempem plula podél jižního břehu Mumanského království v Irsku. Lodi se nadouvaly plachty ledově studeným východním větrem, který plachetníci nakláněl hluboko na stranu a hvízdal mezi napjatými lany v ráhnoví, jako by provazy byly struny veliké harfy. Byl poměrně pěkný a jasný den, až na silné poryvy slaneho větru, který vanul směrem od vzdáleného pobřeží. Kolem malé loďky kroužilo hejno mořských ptáků, kteří museli v silných nárazech ze všech sil máchat křídly, aby se udrželi na místě, a rackové u toho navíc hlasitě a žalostně nařikali. Tu a tam se některý z nebojácných kormoránů vrhl do vln a po chvíli se vynořil s kořistí a nijak si nevšímal závistivého křiku racků a buřňáků. Mezi mořskými ptáky shromážděnými kolem lodi bylo i několik alkounů s tmavě hnědým vrškem těla a sněhobílým břichem, podle nichž dostala *Foracha* jméno. Přiletěli v těsné formaci, aby si loď prohlédli, a potom se zase obrátili a zamířili zpět ke svým hustě osídleným koloniím ve strmých skalních římsách v útesech nad mořem.

Ross, kapitán plachetnice, stál vedle kormidelníka vepředu u kormidla s nohama rozkročenýma a vyvažoval houpání loď, proti níž vítr v nárazech hnal vlny, které ji tlačily na pravobok; loďka se víc a víc nakláněla, až se zdálo, že každou chvíli musí dojít k neštěstí. Potom se ale příd přehoupala přes vlnu, loď ji následovala a znovu se srovnala k levoboku. Navzdory divoce se vzdouvajícímu moři stál Ross na palubě jako přibitý a ničeho se nepřidržel; díky čtyřiceti letům života stráveným na lodích už dokázal bez přemýšlení a námahy odhadnout další pohyb plavi-

dla a vyrovnat rovnováhu těla, aniž se musel pohnout z místa. Na pevnině Ross býval náladový a podrážděný, ale na moři byl ve svém živlu a vnímal vodu a její vrtochy všemi smysly. Jako by se sám stal živou součástí své rychle plující *barc*; tmavě zelenýma očima, v nichž se odrážely proměnlivé nálady okolního moře, s opatrným souhlasem sledoval půltucet členů své posádky, která vykonávala zadané úkoly.

Jeho jasnému pohledu nikdy nic neušlo, ať na moři, nebo na nebi nad ním. Už si všiml, že někteří ptáci, kteří nad lodí prolétají, se tu v zimě objevují jen výjimečně, ale připsal jejich přítomnost mírnému podzimnímu počasí, které teprve nedávno ustoupilo chladným zimním dnům.

Ross byl nevysoký podsaditý muž se šedivějícími, nakrátko střiženými vlasy a kůží od slunce opálenou a od mořských větrů ošlehanou téměř do barvy ořechu. Měl drsnou a tvrdohlavou povahu a když někdo vzbudil jeho nelibost, ani na okamžik se nerozpakoval a hlasitě na dotýčného křikl.

Vysoký námořník, svírající v sukovitých rukou kormidlo, náhle přimhouřil oči a pohlédl směrem k Rossovi.

„Kapitáne...“ promluvil k němu.

„Já ji vidím, Odare,“ ozval se Ross, ještě než mohl kormidelník domluvit. „Sleduju ji už dobrou půl hodinu.“

Kormidelník Odar se na kapitána překvapeně zadíval a těžce polkl. Předmětem jejich rozhovoru byla velká námořní loď s vysokými stěžni, která od nich nyní mohla být zhruba na míli vzdálená. Jak Ross řekl, už byla i z malé *barc* nějakou dobu vidět. Ale teprve v posledních několika minutách si kormidelník povšiml, že s plavidlem zřejmě není všechno v pořádku. Plula pod plnými plachtami, měla mělký ponor a příd se jí zvedala vysoko nad vodu. Nemůže vézt žádný velký náklad, pomyslel si Odar. Nejzvláštnější ale bylo, že se zdálo, jako by plula nazdařbůh. Lépe řečeno dvakrát změnila směr tak prudce a divoce, až měl kormidelník *Forachy* obavy, že se převrátí na bok. Také si všiml, že nejvyšší košová plachta na stěžni není dobře uvázaná a třepotá se hned na tu, hned na opačnou stranu. A právě v tu chvíli se rozhodl, že by na to měl kapitána upozornit.

Ross se ale nijak prázdně nechvástal, když říkal, že už plavidlo sleduje půl hodiny. Téměř od prvního okamžiku, co velkou plachetnici v dálce zahlédl, si říkal, že ji buď obsluhuje nějaká

nezkušená posádka, nebo se na palubě stalo něco zlého. Plachty se jí nadouvaly a zase splaskávaly podle toho, který poryv větru se do nich zrovna opřel, a zdálo se, že v lodi není nikdo, kdo by se snažil směr plavby jakkoliv řídit.

„Kapitáne, pokud bude držet stejný kurz,“ řekl Odar polohlasem, „zanedlouho najede na skaliska.“

Ross neodpověděl, protože už mezitím sám došel k témuž závěru. Věděl, že zhruba míli od nich jsou v moři napůl zaplavené skály, z nichž se mezi proudy napěněné slané vody zvedá jen pár černých žulových špicí, do nichž narážejí s hlasitým hromováním vlny. Kromě toho bylo Rossovi také známo, že mimo těchto žulových bašt v oněch místech leží pod mořem dlouhý útes, nad kterým lehká loďka jako jeho *barc* dokáže snadno proplout, ale velká nákladní plachetnice by tam dozajista musela narazit.

Ross si zhluboka povzdychl.

„Nasměřuj nás k ní, Odare,“ zavrčel na kormidelníka a potom křikl na zbytek posádky: „Uvolnit hlavní plachtu!“

Foracha se vzápětí odchýlila ze svého kurzu a s velkou přesností zamířila k nově vytčenému cíli s větrem v zádech, takže se přes vlny k velké lodi téměř vznášela. Vzdálenost mezi plavidly se rychle zmenšovala, až byla *barc* sotva dvě stě yardů od velké lodi, a v tu chvíli Ross došel až dopředu k zábradlí a přiložil si stočené dlaně k ústům.

„Hójl!“ křikl. „Hójl!“

Z tmavé velké plachetnice tyčící se nyní nad nimi se ale nic neozvalo.

V tu chvíli ale bez varování vrtošivý vítr změnil směr. Vysoká temná příď nákladní lodi se vmžiku natočila k nim, plachty jí nadul silný vítr a ona k nim vyrazila jako rozzuřená mořská nestvůra.

Ross zařval na kormidelníka: „Stočit na pravobok!“

Nic víc dělat nemohl, a tak jen bezmocně přihlížel, jak se na ně obří plachetnice nemilosrdně řítí.

Příď *Forachy* se s mučivou pomalostí začala neochotně stáčet doprava a nákladní plachetnice jim narazila do levoboku a silně se o ně otřela, až malá loďka zaúpěla, prudce se naklonila a poté zůstala divoce rozhoupaná na vlnách za velkou lodí.

Ross se zlostí celý třásl a nenávistně sledoval vzdalující se záď plachetnice. Vítr v tu chvíli náhle ustal a velké lodi splaskly plachty a téměř se zastavila.

„Ať už kapitán té lodi nikdy nevstoupí nohou na suchou půdu! Ať ho rozsápají mořské příšery! Ať zemře v ukrutných bolestech! Ať shnije v hrobě!“

Rossovi se nadávky linuly ze rtů jedna za druhou a přitom na loď hrozil vztekle pěstí.

„Ať ho pochovají bez kněze v nějakém bezbožném městě...“

„Kapitáne!“ Hlas, který ho přerušil v nejlepším, byl tichý a patřil nějaké ženě, ale přitom z něj zaznívala nepopíratelná síla. „Myslím, že Bůh už pro tuto chvíli slyšel dost klení a pocho-pil, že jsi rozzlobený. Proč se tak šeredně rouháš?“

Ross se otočil na patě. Až dosud si na svou pasažérku, kte-rá do této chvíle odpočívala v hlavní kajutě *Forachy*, vůbec nevzpomněl.

Na palubě vedle kormidelníka Odara stála impozantní posta-va v řeholním šatu a podmračeně si ho měřila s výrazem mír-ného nesouhlasu. Byla to mladá žena vysokého vzrůstu, ale s pěkně tvarovaným tělem, což nedokázal zakrýt ani její stříz-livý šat duchovní sestry, ani vlněný plášť vroubený bobří kože-šinou, který ji zahaloval téměř od hlavy k patě. Zpod šátku jí uniklo několik neposlušných pramenů rudých vlasů, které se nyní divoce třepetaly ve větru. Měla velice pohlednou tvář se světlou pokožkou a jasné oči, ale nedalo se dobře poznat, zda jsou modré nebo zelené, neboť se dokázaly nesmírně rychle proměňovat podle nálady.

Ross pokynul omluvně směrem ke druhé lodi.

„Omlouvám se, že jsem tě urazil, sestro Fidelmo,“ zamumlal. „Ale ta námořní loď nás málem poslala ke dnu.“

Ross dobře věděl, že žena cestující na jeho plavidle není jen tak obyčejná řeholnice, ale že jde o sestru Colgúa, mumanské-ho krále. Už z dřívější doby věděl, že zastává funkci *dálaigh*, advokátky soudního dvora pěti království Irska, a že dosáhla hodnosti *anruth*, což byla druhá nejvyšší kvalifikace, jakou univerzity a církevní školy mohly vůbec udělit.

„Neurazil jsi mě, Rossi,“ odpověděla mu Fidelma a neradostně se pousmála. „Ačkoliv ty tvé nadávky mohly urazit Boha. Podle mého názoru nás klení často připravuje o sílu, kterou bychom mohli využít k něčemu prospěšnějšímu.“

Ross neochotně přikývl. V přítomnosti žen si připadal vždy nesvůj. Právě proto si vyvolil život na moři. Jednou sice vyzkou-šel manželství, ale to dopadlo tak, že od něho žena odešla a jemu